

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1554/2022
15.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Петковић, адвокат из ..., против туженог „Луки-комерц“ д.о.о. за производњу, угоститељство и трговину, увоз, извоз, Пећинци, из Пећинаца, чији је пуномоћник Рудин Лагунцић, адвокат из ..., ради поништаја решења отказа уговора о раду и исплати, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3416/2021 од 16.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 15.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3416/2021 од 16.12.2021. године у ставу другом и трећем изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П1 398/21 од 21.09.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па је поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду туженог од 28.06.2017. године, а по основу ког је закључено са 28.06.2017. године престао радни однос тужиоцу. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу уместо враћања на рад, а на име накнаде штете због незаконитог отказа, исплати износ од 135.000,00 динара, што одговара износу од 5 зарада коју је тужилац остварио у месецу мају 2017. године који је претходио месецу у коме му је престао радни однос, са законском захтезном каматом од дана пресуђења па до коначне исплате, док је захтев тужиоца одбијен у преосталом делу у износу од 171.798,84 динара (а који чини разлику од тражених 306.798,84 динара до досуђеног износа од 135.000,00 динара) са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати накнаду штете због неискоришћеног дела годишњег одмора кривицом туженог и то: за 2015. годину износ од 7.179,80 динара са законском затезном каматом почев од 31.01.2016. године па до исплате, за 2016. годину износ од 7.989,33 динара, са законском затезном каматом почев од 31.01.2017. године па до

исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади све трошкове парничног поступка у износу од 272.000,00 динара са законском затезном каматом од доношења пресуде па до исплате. Ставом петим изреке, ослобођен је тужилац од плаћања такси у овој правној ствари.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3416/2021 од 16.12.2021. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена првостепена пресуда у усвајајућем делу и одбијен захтев тужиоца за исплату затезне камате на износ од 7.179,80 динара на дан 31.01.2016. године и на износ од 7.989,33 динара за дан 31.01.2017. године. Ставом другим изреке, одбијена је жалба и потврђена првостепена пресуда у преосталом усвајајућем делу. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања са предлогом да се о ревизији одлучи у смислу члана 404. став 1. ЗПП.

Како су испуњени услови за примену одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. тог закона („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20) и утврдио да ревизија није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка предвиђена чланом 374. став 2 тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, док указивање на повреду из члана 374. став 1. у вези члана 231. ЗПП нема значаја јер није учињен у поступку пред другостепеним судом и ревизија се не може изјавити из тог разлога.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са туженим закључио Уговор о раду на неодређено време дана 11.05.2012. године ради обављања послова Побијаним решењем туженог од 28.06.2017. године, тужиоцу је отказан Уговор о раду од 11.05.2012. године, јер је код послодавца дошло до економских и организаиоцних промена због чега је престала потреба за обављањем послова које тужилац обавља, а не може да му се обезбеди нека од мера за запошљавање код послодавца. У решењу је наведено да се запосленом на основу решавања вишка запослених исплаћује отпремнина у висини од 62.473,81 динара, која ће се исплатити на дан престанка радног односа, а пре уручења решења, као и да ће послодавац запосленом исплатити све неисплаћене зараде, накнаде зараде и друга примања која је запослени остварио до дана престанка радног односа. Међутим, у време када је потписао пријем наведеног решења, тужиоцу није исплаћена отпремнина, а није му исплаћена ни накнадно до дана пресуђења, иако је потписао изјаву којом потврђује пријем отпремнине са датумом 23.06.2017. године. Тужилац је изјаву потписао, као и сви други запослени којима је по истом правном основу отказан уговор о раду, због престанка рада пословне јединице туженог – огранка угоститељства односно хотела „ББ“ у ..., јер је то од њега, као и од других запослених у том хотелу, тражено уз обећање да ће отпремнина бити исплаћена. Тужилац је у току године користио годишњи одмор у трајању од 15, а не 20

радиних дана колико износи законски минимум и накнада за неискоришћени годишњи одмор за 2015. годину износи 7.179,80 динара, за 2016. годину 7.989,33 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је тужиоцу отказ дат незаконито, јер му пре отказа Уговора о раду и пре пријема решења о престанку радног односа, није исплаћена отпремнина сагласно члану 158. Закона о раду. Чињеница постојања исправе о исплати отпремнине није од утицаја, с обзиром да тужиоцу отпремнина није исплаћена пријемом решења о отказу. Такође, тужени није пружио доказе да је тужиоцу понудио премештање на друге одговарајуће послове у законом прописаној процедури. Како је тужилац захтевао накнаду штете уместо враћања на рад, применом одредаба члана 191. став 5. и 8. у вези става 1. Закона о раду досуђена је накнада штете у висини 5 зарада коју је тужилац остварио у мају 2017. године, а применом члана 76. у вези члана 68 и 69 тог закона досуђена је накнада штете за неискоришћени део годишњег одмора.

Према одредби члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...64/17), запосленом може да престане радни однос, ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то: ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Одредбом члана 158. став 1. тог закона предвиђено је да послодавац исплату отпремнине врши пре отказа уговора о раду. Наведена законска одредба је императивне природе и њена примена не зависи од воље послодавца или запосленог. Обавеза послодавца да пре намераваног отказа запосленом за чијим радом је престала потреба исплати отпремнину представља услов за законитост отказа уговора о раду у смислу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду. Намена отпремнине је да се запосленом обезбеди финансијска подршка у периоду између престанка једног и почетка другог радног односа и зато је битно да се тужиоцу исплати отпремнина пре престанка радног односа. Ова обавеза послодавца је неotuђиво Уставом зајемчено право запосленог за случај престанка радног односа односно због престанка потребе за његовим радом.

У конкретном случају тужиоцу је престао радни однос 28.06.2017. године, док му отпремнина није исплаћена пре пријема решења о отказу. Зато је захтев тужиоца за поништај решења отказа уговора о раду основан и правилно су одлучили нижестепени судови када су усвојили његов захтев. Неоснован је ревизијски навод да решење о отказу не може бити незаконито, јер је тужилац својим изјавама потврдио пријем отпремнине, код утврђеног да, иако је потписао изјаве о пријему отпремнине, тужиоцу отпремнина није исплаћена на дан престанка радног односа, а пре уручења решења. Оспоравање чињенице да отпремнина није исплаћена ревидент врши кроз своју оцену исказа сведока, на који начин указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП што не може бити ревизијски разлог у смислу члана 407 ЗПП. У преосталом делу у погледу чињенице пружања доказа да је тужиоцу понудио премештање на друге одговарајуће послове, ревизијом се фактички напада утврђено чињенично стање што не представља ревизијски разлог у смислу напред наведене законске одредбе. Поред тога, ови наводи су истицани у жалби и били су цењени од стране другостепеног суда.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**